

Minuta Consiliului Consultativ din data de 21 octombrie 2024

21 octombrie 2024, 11:00 – 12:40

Introducere

Directorul Direcției Reglementare Tehnică, Autorizare Generală și Numerotație, dl. Eduard LOVIN urează bun venit participanților la Consiliul Consultativ organizat pe marginea proiectului de decizie pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor de numerotație și a proiectului de decizie privind procedura de informare pentru furnizorii de servicii intermediare.

1. Adoptarea Agendei

Reprezentantul ANCOM solicită observații asupra agendei propuse pentru ședința Consiliului Consultativ. În lipsa oricăror observații, agenda este aprobată în forma propusă de ANCOM.

2. Minutele întâlnirilor anterioare

Reprezentantul ANCOM solicită observații asupra minutilor sedințelor Consiliului Consultativ din datele de 29 mai 2024 și 19 iunie 2024 care au avut ca obiect „**Proiect de decizie privind stabilirea procedurii de soluționare a plângerilor privind serviciile digitale**”, „**Proiectul de decizie privind procedura de certificare a organismelor de soluționare extrajudiciară a litigiilor inițiate împotriva furnizorilor de platforme online**”, „**Proiect de decizie privind procedura de acordare a statutului de notficator de încredere**” și „**Proiectul de decizie pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații nr. 1023/2008 privind realizarea comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență**”.

În lipsa oricăror observații, minutele sunt aprobate în forma propusă de ANCOM.

3. Proiectul de decizie pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor de numerotație

Reprezentantul ANCOM dă cuvântul dlui Octavian ALEXIU, expert în cadrul Departamentului Autorizări și Numerotație, care prezintă pe scurt observațiile incluse în sinteza observațiilor publicată pe pagina de internet a ANCOM. Prin proiectul de decizie s-a urmărit modificarea deciziilor prin care se stabilesc tarifele de utilizare a resurselor de numerotație, respectiv decizia ANCOM nr. 2.897/2007, decizia ANCOM nr. 321/2008, decizia ANCOM nr. 377/2013 și decizia ANCOM nr. 379/2013. Reprezentantul ANCOM precizează că principiile aplicate la adoptarea deciziei ANCOM nr. 2897/2007 s-au dovedit a fi eficiente, iar prevederile deciziei au facilitat îmbunătățirea gradului de utilizare a resurselor. În cadrul procesului de reevaluare a sistemului de tarifare, ANCOM a decis păstrarea principiilor și actualizarea doar a tarifelor. Cea mai potrivită metodă identificată pentru actualizare nivelului tarifar a fost utilizarea indicelui prețului de consum (IPC). Acest indice este public, stabilit de Institutul Național de Statistică și publicat lunar pe pagina de internet a institutului. Astfel, la tarifele stabilite în anul 2007 a fost aplicat IPC aferent perioadei septembrie 2007 – iunie 2024, respectiv 209,97%, rezultând creșterea tarifelor de la 3,5 bani la 7,35 bani. Tarifele propuse se vor aplica din 2025, scadente în 2026. Deciziile de tarifare pentru noile tarife vor fi emise în luna decembrie anul viitor iar termenul de plată fiind data de 20 ianuarie 2026. Începând cu tarifele

pentru 2026, în fiecare luna noiembrie, ANCOM va publica un tarif actualizat în baza IPC, adică rata inflației.

Autoritatea subliniază faptul că tariful de utilizare a resurselor de numerotație rămâne, și după majorarea propusă, la un nivel foarte mic în raport cu veniturile furnizorilor generate în urma furnizării serviciilor pentru care sunt utilizate resursele de numerotație. În ceea ce privește valoarea abonamentelor plătite, nivelul tarifelor de utilizare a resurselor de numerotație este foarte mic comparativ cu acestea (7,35 bani/an/număr).

Folosirea acestui indice, care urmează exact rata inflației, exclude mărimi arbitrare ale tarifelor de utilizare a resurselor de numerotației, oferind predictibilitate și stabilitate. Această predictibilitate este oferită inclusiv de faptul că nivelul tarifelor corespunzătoare unui anumit an vor fi cunoscute deja în luna noiembrie a anului anterior, dar, fiind legate de rata inflației, vor putea fi estimate chiar și mai devreme. Plata efectivă a tarifelor va fi realizată în practică, în cele mai multe cazuri, după finalul anului pentru care tarifele sunt datorate, adică la peste un an de la data la care nivelul tarifului a fost cert.

Referitor la raportarea la nivelul tarifelor existente în celelalte state europene, **reprezentantul ANCOM** a reiterat că, așa cum rezultă din documentele supuse consultării publice, nivelul tarifelor pentru anul 2025 este printre cele mai mici dintre acestea. De asemenea, ANCOM nu percepe tarif la emiterea licenței de numerotație și nici tarif pentru administrarea bazei de date.

Reprezentantul Enigma System ia cuvântul și atrage atenția asupra unor aspecte. De exemplu, în situația în care un furnizor de comunicații electronice reușește, prin portare, să atragă foarte multe numere de telefon, respectiv 1 milion, deși utilizarea de facto a acelor resurse se realizează de către furnizorul acceptor, resursele de numerotație sunt plătite în continuare de către furnizorul donor inițial. Se ajunge astfel la situația în care furnizorii care au pierdut numere sunt „penalizați” încă o dată prin faptul că sunt obligați să plătească aceste licențe. Mai potrivit ar fi fost modificarea de către ANCOM a deciziei din 2013, în care erau prevăzute calupuri/blocuri minime care se ofereau prin LURN. În opinia Enigma System, ANCOM mută aceste obligații de utilizare rațională a resurselor de la Autoritate la operatori. Totodată, nu este corectă comparația cu tarifele din alte țări, deoarece nici ARPU (average revenue per user) nu este comparabil, în România fiind cel mai mic din Europa. Efortul și presiunea care se pun pe furnizori în acest moment este mult mai mare decât în 2007. În altă ordine de idei, nu consideră deloc oportun să se ia în considerare rata inflației, cu atât mai mult în această perioadă care este una de campanie electorală, în care lumea nu vrea să vadă niciun fel de scumpiri. Din punct de vedere juridic, acest proiect de decizie e nelegal. Reprezentantul Enigma System reamintește de procesul care este pe rol privind tariful de utilizare a spectrului, între Enigma System și ANCOM, care a ajuns la Curtea Constituțională. Astfel, acesta propune renunțarea sau suspendarea acestui proiect de decizie și reanalizarea prevederilor privind blocul minim în așa fel încât să se asigure o utilizare eficientă a resurselor de numerotație.

Reprezentantul ANCOM precizează că există și blocuri de numere de dimensiuni mici. Operatorii care au milioane de clienți cumpără numerotație aferentă scalei de milioane și zeci de milioane de numere, iar operatorii mici pot să înceapă cu 10 mii de numere. Exemplul dat de Enigma System de operatori care doresc să achiziționeze 1-2 numere nu este elocvent. Este nevoie de un prag minim de la care operatorii pot cumpăra resurse de numerotație, bineînțeles, proporțional.

Reprezentantul Enigma System menționează că se referă la numerele scurte, care sunt foarte limitate. Dacă un operator dorește 1,2 numere scurte, acesta trebuie să cumpere 10. Trebuie ținut cont de faptul că sunt clienți care doresc numere preferențiale de care furnizorii trebuie să țină cont și constată că acele numere nu sunt alocate și trebuie să facă cerere la ANCOM. Întrădevăr, ar însemna ca Autoritatea să depună mai mult efort ca să proceseze un număr mai mare de cereri, dar în acest caz operatorii ar lua numerele de care au nevoie pentru o utilizare rațională.

Reprezentantul ANCOM răspunde că, dacă pe parcursul anilor viitori vor fi sesizate probleme în aplicarea prevederilor de utilizare a resurselor de numerotație care afectează în cascadă și utilizatorii și se va ajunge la concluzia că este nevoie să fie coborâte acele praguri, Autoritatea va acționa în consecință. Însă, în prezent, aceste praguri și variante sunt cele asumate de ANCOM, fiind echilibrate în raport cu toate părțile și cu folosirea lor eficientă. Autoritatea va evalua aplicarea

acestor decizii în fiecare an. Cu privire la observațiile Enigma System privind taxarea și drepturile de utilizare, Autoritatea are dreptul de a stabili propria politică de tarife atât de numerotație, cât și de spectru radio. Părțile nemulțumite de deciziile Autorității se pot adresa instanțelor de judecată sau Curții Constituționale. Tarifele menționate anterior nu sunt circumscrise principiului taxelor administrative sau tarifului de monitorizare prin care autoritatea de reglementare poate încasa o fracție din cifra de afaceri a fiecărui operator dintr-o anumită piață pentru a-și susține cheltuielile de funcționare, tarif neîncasat de ANCOM de mai mulți ani, tocmai pentru a sprijini industria. În ceea ce privește procesul de portare, acesta nu este unidirecțional și în piață se creează un echilibru, astfel că numerele nu merg către un singur operator ci există o dinamică a migrării între toți operatorii. Astfel se ajunge la un echilibru, care, chiar dacă nu e perfect, nu este nici disproporționat cum a fost prezentat de antevorbitor.

Un alt reprezentant ANCOM intervine și menționează că situația descrisă de Enigma System, în care furnizorul solicită un bloc mic care cuprinde un anumit număr dorit de client, este foarte ineficientă. ANCOM urmărește alocarea unui bloc de o anumită dimensiune, iar când acel bloc va fi folosit, furnizorul să solicite un alt bloc. În consecință tarifele au fost stabilite potrivit acestui mod de alocare, asigurându-se o utilizare eficientă.

Reprezentantul Enigma System răspunde că balanța numerelor portate este dezechilibrată în ce privește anumiți operatori, nemaifiind un joc cu sumă nulă. În momentul de față gradul de utilizare a cumulului de LURN-uri deținute de un furnizor nu este luat în calcul la acceptarea sau refuzarea unei noi cereri de LURN.

Un reprezentant ANCOM din cadrul Direcției Juridice intervine și precizează că există decizia 376/2013 pe care a amintit-o reprezentantul Enigma System. Unul dintre criteriile de alocare a LURN-urilor suplimentare este tocmai acest grad de utilizare a resurselor alocate anterior.

Reprezentantul Enigma System intervine pentru a arăta că acest grad de utilizare nu ține cont de utilizarea de facto și reiterează exemplul portării. În cazul unui furnizor titular asupra unor numere se consideră că el utilizează acele numere dacă el furnizează servicii proprii și dacă o parte din acele numere sunt utilizate de un furnizor acceptor prin portare. În acest moment nu există o formulă care să țină cont de aceste aspecte. Acesta consideră, de asemenea, că tariful de portare este un tarif pentru servicii tehnice prestate de furnizorul donor, nefiind un tarif de penalizare sau un tarif de despăgubire pentru faptul că un furnizor pierde un număr. Acest tarif tehnic este prevăzut de o decizie, în timp de tariful de utilizare a resurselor de numerotație de altă decizie.

Reprezentantul ANCOM remintește că, în ceea ce privește portarea, trebuie luat în calcul și faptul că anumiți furnizori sunt donori neți și primesc tariful de portare, care acoperă tariful de utilizare a numerotației pe mulți ani.

În lipsa altor observații pe marginea proiectului de decizie, **Directorul Direcției Reglementare Tehnică, Autorizare Generală și Numerotație, dl. Eduard LOVIN** precizează că decizia va fi adoptată în forma prezentată astăzi.

Totodată, reprezentantul ANCOM amintește persoanelor prezente că Autoritatea așteaptă feedback pe problema spoofingului în urma întâlnirilor operatorilor cu reprezentanții industriei bancare pe tema fraudelor.

4. Proiectul de decizie privind procedura de informare pentru furnizorii de servicii intermediare

Pentru prezentarea acestui punct de pe agendă, **Directorul Direcției Servicii Digitale** ia cuvântul și precizează că proiectul de decizie a parcurs o nouă procedură de consultare publică, fiind revizuit după observațiile primite în cadrul primei perioade de consultare publică. Noua versiune a proiectului de decizie este mai simplificată și mai concentrată pe obiectivul asumat. Pe marginea acestei versiuni a proiectului de decizie, ANCOM a primit observații din partea a doi respondenți. În cadrul sintezei observațiilor pentru proiectul de decizie, publicat pe site-ul ANCOM, Autoritatea a răspuns observațiilor primite de la cei doi respondenți.

Reprezentantul APTI apreciază faptul că s-au făcut unele modificări în direcția potrivită. La *art. 3 pct. b), iii) găzduire, în măsura în care furnizorul pune la dispoziție infrastructura tehnică de*

stocare și/sau de conectivitate necesară furnizării **serviciului** și pentru care asigură, în mod normal contra unei **remuneratii**, inclusiv disponibilitatea serviciului și integritatea și accesibilitatea datelor nu este clar dacă se face referire la serviciul de găzduire sau la un serviciu intermediar și dacă remunerația este pentru serviciul de găzduire sau pentru un alt serviciu intermediar. Trebuie subliniat că orice serviciu care este făcut online, indiferent dacă este intermediar sau de găzduire, trebuie să asigure atât disponibilitatea, cât și integritatea și accesibilitatea datelor, fiind o obligație legată de partea de date cu caracter personal (GDPR).

Reprezentantul ANCOM precizează că Autoritatea face referire la serviciile de găzduire la *art. 3 pct. b), iii*). Prin această formulare, ANCOM s-a concentrat pe acea activitate care se face, de regulă, contra unei remunerații și care are, de fapt, în spate un caracter de regularitate și de profesionalizare a activității de furnizare a serviciului. Este acceptată propunerea de a specifica în textul articolului „*serviciului de găzduire*”. Totodată, reprezentantul ANCOM precizează că referatul de aprobare a deciziei va conține clarificări privind înțelesul acestui articol, inclusiv sintagmele remunerație, servicii ș.a.m.d. Textul deciziei se interpretează împreună și cu înțelesul lămuritor din actul de înaintare.

Reprezentantul APTI întreabă dacă s-a realizat o analiză cu privire la tipurile și numărul de furnizori de la care se așteaptă ANCOM să primească o astfel de informare, cu precădere la categoriile care sunt în partea de anexă de serviciu oferit. În acest moment, conform definițiilor din proiectul de decizie, un marketplace nu se încadrează în nicio categorie.

Reprezentantul ANCOM arată că Regulamentul privind serviciile digitale prevede la recitalul 29 tipurile de servicii și categoriile pe care le are în vedere. Pentru ANCOM este greu să estimeze un număr, întrucât, deși Autoritatea a popularizat pe diverse paliere existența DSA, există mai mulți furnizori mici de servicii de găzduire care nu cunosc în detaliu acest Regulament. Proactiv, Autoritatea a transmis informări către unele marketplace-uri de a parcurge procedura de informare. În același timp, ANCOM continuă acțiunile de conștientizare, dar, în acest moment, nu poate fi estimat un număr de astfel de furnizori, existând încă numeroși furnizori care nu își cunosc obligațiile care au intrat în vigoare din luna februarie 2024.

În ceea ce privește încadrarea marketplace-urilor, ținând cont și de considerentul 29, acestea se încadrează la categoria de furnizor de găzduire, deoarece acestea găzduiesc informații la cererea unui destinatar al serviciului, comercianții și clienții.

Reprezentantul APTI intervine pentru a sublinia ca marketplace-urile nu asigură servicii de găzduire contra unei remunerații, la care **reprezentantul ANCOM** arată că relația dintre marketplace-uri și comercianți este contractuală și presupune o remunerație pentru un anumit serviciu, indiferent ca acesta este de găzduire.

Reprezentantul Boanta, Gidei și Asociații S.C.A. (*denumit în continuare reprezentantul BGA*) ia cuvântul și face referire la lista de servicii în baza căreia furnizorii de servicii intermediare au obligația de a informa ANCOM și mai exact la categoria „*altele*”. În această categorie ar putea intra orice magazin online care stochează, chiar dacă nu intră în scopul deciziei.

Reprezentantul ANCOM răspunde că în categoria „*altele*” pot fi incluse servicii care nu sunt cuprinse în acest moment în proiectul de decizie. La această remarcă, **reprezentantul BGA** solicită includerea unei definiții a infrastructurii tehnice și a conectivității și totodată întreabă dacă un operator oferă doar servicii de conectivitate, cum ar putea acel operator să fie găzduitor, în condițiile în care nu asigură infrastructură tehnică, conform sintagmei „*infrastructură tehnică de stocare și/sau conectivitate*”, care ar trebui schimbată în „*stocare*”.

Un **reprezentant ANCOM** intervine și explică cele două noțiuni dând exemplul unui operator care pune la dispoziție, pe lângă serviciile de conectivitate, și serviciul de stocare în *cloud*, adică infrastructură tehnică de stocare și/sau conectivitate, precizând că aceste noțiuni sunt cunoscute de specialiștii în domeniu.

Reprezentantul APTI intervine pentru a arăta că un astfel de operator poate avea funcție de găzduire temporară, în care conectivitatea e cea principală, cum sunt CDN-urile. În acest caz, scopul

principal este de conectivitate, de asigurare a disponibilității cât mai aproape de utilizator a informației respective, iar partea de stocare este cumva adiacentă/temporară.

Reprezentantul ANCOM continuă și precizează că proiectul de decizie va urma etapele procedurale necesare pentru adoptare, inclusiv transmiterea către Comisia Europeană prin intermediul procedurii de transparență a reglementărilor, astfel publicarea în Monitorul Oficial al României și intrarea în vigoare a deciziei sunt estimate pentru începutul anului 2025.

La întrebarea **reprezentantului APTI** dacă în grupul de lucru mai există state care au impus această obligație de informare, **reprezentantul ANCOM** răspunde că există autorități care au acte normative ce stabilesc obligații de a avea liste ale furnizorilor de servicii intermediare (liste realizate în baza obligativității furnizorilor de a informa autoritatea), cum ar fi Portugalia, Grecia, Italia.

Reprezentantul ANCOM subliniază importanța rolului autorităților relevante în informarea destinatarilor finali și în gestionarea plângerilor formulate de aceștia. ANCOM a avut peste 15 întâlniri cu diverse autorități relevante pentru o înțelegere mai bună a prevederilor Regulamentului privind serviciile digitale și a modului de lucru. La întrebarea **reprezentantului Orange** dacă va fi publicată o listă cu toate autoritățile relevante (care ar degreva operatorii de plângerile care ajung la ei și privesc în fapt Regulamentul privind serviciile digitale), răspunsul ANCOM a fost afirmativ. În acest moment au fost identificate câteva autorități relevante, și anume: CNA pentru conținutul de pe platformele de video-sharing, ANPC pentru aspecte privind protecția consumatorilor și organele judiciare. ANCOM va publica o listă a autorităților relevante pe pagina de internet a instituției, dar nu este exclusă ideea de a include această listă ca o anexă într-o normă (lege). Totodată, ANCOM analizează opțiunea de a publica lista autorităților relevante cu care ANCOM a avut discuții pe un anumit domeniu de responsabilitate.

În contextul în care Regulamentul privind serviciile digitale are ca obiect modul în care sunt organizate platformele, **reprezentantul ARMO (Asociația Română a Magazinelor Online)** menționează că DSA are prevederi care se suprapun cu ceea ce înseamnă dark patterns (organizare, aspect mesaje și cum acestea îți influențează decizia) și întreabă dacă este în responsabilitatea ANCOM.

Reprezentantul ANCOM răspunde că felul în care este organizat algoritmul și este prezentată informația ca să influențeze o decizie au legătură tot cu modul de organizare a platformelor. Regulamentul privind serviciile digitale țintește pe termen lung conținutul ilegal, dar nu identifică acest conținut. ANCOM gestionează aceste situații, dacă nu intră sub directiva de care se ocupă ANPC, adică dacă nu sunt practici comerciale înșelătoare.

La întrebarea **reprezentantului ANCOM** dacă mai există propuneri sau observații, **reprezentantul BGA** propune ca, pentru claritate, la art. 3 pct b) iii) să fie adăugat: „găzduire, în măsura în care furnizorul pune la dispoziție infrastructură tehnică de stocare și/sau de conectivitate necesară furnizării serviciului și pentru care asigură serviciul de găzduire *cu titlul profesional în mod normal* contra unei renumerații”, astfel fiind excluse magazinele online care doar stochează date.

Reprezentantul ANCOM precizează că vor fi analizate propunerea **reprezentantului BGA** și cea a **reprezentantului APTI**. În caz afirmativ, fie va fi modificată definiția, fie va fi completat referatul de aprobare, cu mențiunea că ANCOM dorește să utilizeze termeni uzuali în domeniul legislativ, pentru a limita riscul unor interpretări eronate.

Reprezentantul APTI propune ca, în expunerea de motive/nota de fundamentare, să fie scris cu exactitate ce fel de servicii sunt vizate, pentru claritatea aplicării deciziei.

Reprezentantul ANCOM concluzionează că textul deciziei va fi modificat doar în măsura în care va fi mai ferm și mai simplu de aplicat și că toate modificările se vor regăsi în referatul de aprobare.

În lipsa altor intervenții la punctul Diverse, **Directorul Direcției Servicii Digitale** din cadrul ANCOM încheie ședința.